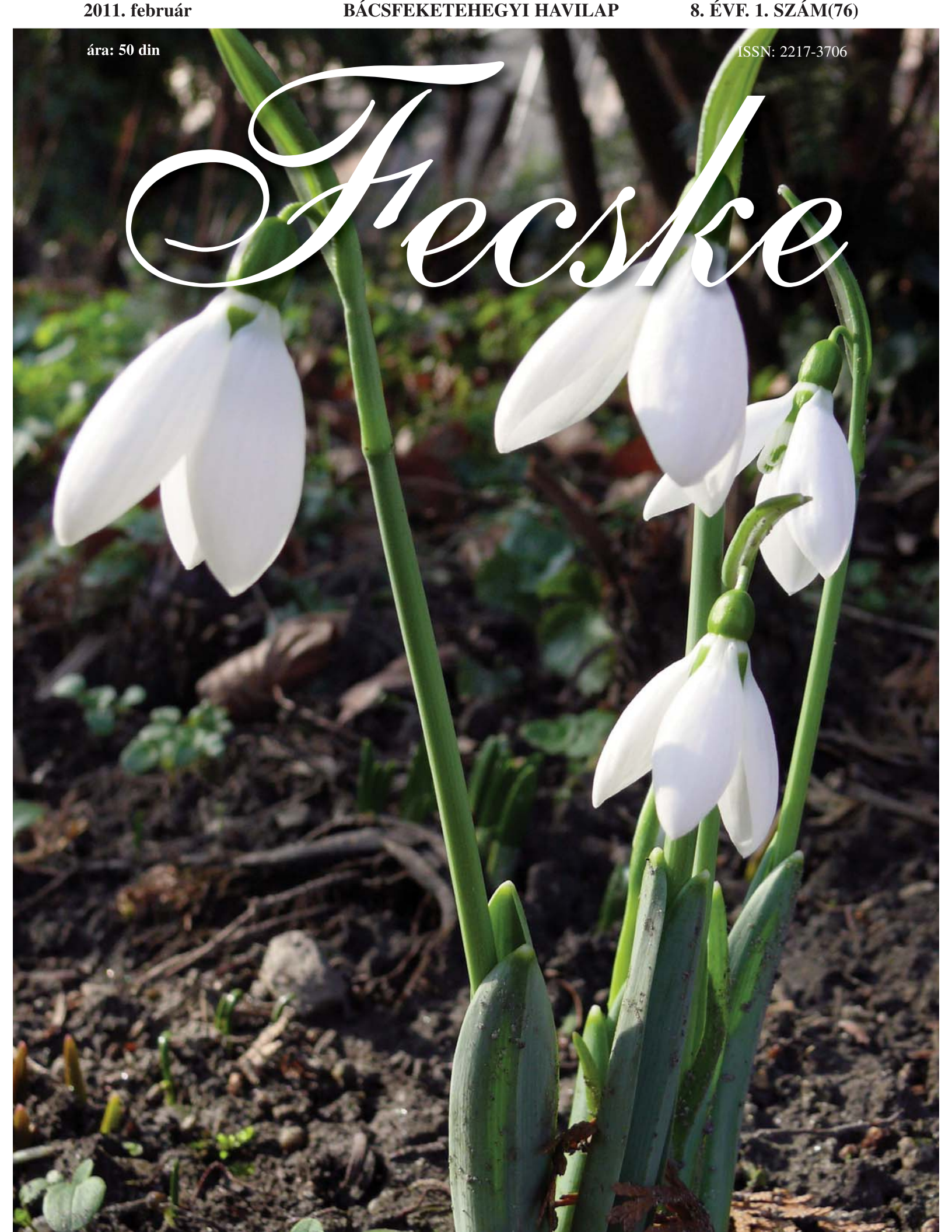

ára: 50 din

ISSN: 2217-3706

Fecske

KERESZTJEINKRŐL, ÉS KORLÁTJAINKRŐL

Mindenkinek meg van a maga keresztje, és a saját korlátja. Nekem is, másnak is, mindannyinknak. Amikor a keresztet említem, még a gyanú árnyéka sem merüljön fel annak, hogy bárki élete párjára gondoltam volna, hiszen minálunk, úgy tanultam, és úgy neveltek, hogy az embernek hites felesége, a feleségnek pedig ura, vagy pedig párja van, nem pedig keresztje. A korlátokat, korlátjainkat említve pedig egyértelműen azokra a keretekre gondoltam, amelyet Teremtőnk a génjeinkbe ültetett, hogy hordozzuk őket egy életen át. A korlátokról még azt is tudni kell, hogy az idő múlásával rongálódni szoktak, mint az a számomra oly kedves, és betartandó hagyomány, hogy a református, magyar emberek, de még az asszonyok döntő többsége is, ha találkozott, kézfogással, és jó szóval üdvözölte egymást, nem pedig szlávos, vagy nem tudom milyen hagyományon alapuló hármasszóval. Három a magyaré szokták ilyenkor igazolásként felhozni az okot, a férfiakat csókoló emberek, ha néha megemlítem, hogy hitvalló őseink férfi tagjai leélték életüket úgy, hogy csókkal csak a párjukat, vagy a kedvesüket illették, és azt is a nyilvánosság teljes kizárásával.

Ahogy illik, gondolom én a mai eszemmel, miközben az is felvetődik bennem, hogy a sörgyárosok milyen ügyesen elhitették velünk, magyarokkal, hogy szabad már a söröspohárral is koccintani, hiszen letelt százötven esztendő azóta, hogy az akkori hóhérok ily módon fejezték ki az aradi vértanúk legyilkolása okán érzett elégedettségüket, vagy megkönnyebbültségüket.

Nem vagyok biztos abban, hogy a bácsfeketehegyi Fecske februári számának azon olvasói, akik fölkeresik papírra vetett gondolataimat, ilyen bevezető után, ki tudják találni, hogy mi fog kikerekedni írásomból. Nem is tudhatják, hiszen napok óta, neki – neki buzdulva az írásnak, még mindég keresem azt a gondolatsort, a sok közül, amelyet – úgy érzem – papírra kell vetnem, hogy megmaradjon, és ha lehet,

segítsen megbékélnünk egymással, önmagunkkal.

Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt, olvashatjuk a Szentírásban, a Prédikátorok könyvében. Megszabott ideje van a születésnek, és a meghalásnak, rombolásnak, és az építésnek, sírásnak, és a nevetésnek, a gyásznak, és a táncnak, a hallgatásnak, és a beszédnek, szeretetnek, és a gyűlöletnek, és sok minden másnak, ami körülvesz bennünket, meghatározza életünket. Nem szándékozom a Megváltó gondolatinak a tolmácsolására vállalkozni, hiszen még a közmondás is azt tartja, hogy *ki minek nem mestere, hóhéra az annak*. Mindennek ellenére azért azt elmondom, és vállalom, hogy gyarló emberként, mint mindannyian, sokkal jobban szeretem azokat a dolgokat, amik szebbé teszik az életemet, és mindazok életét, akik sokat jelentenek a számomra, és semmi kivétlenül nem látok abban, hogy jobban örülünk az építésnek, mint a rombolásnak, vagy pedig az ültetésnek, mint az ültetvény kitépésének.

Ezért fog el sokszor a döbbenet, amikor azt látom, hogy egyes ismeretlen ismerőseim olyat mondanak, vagy tesznek, amivel semmi képen nem járulnak hozzá közösnek tartott dolgaink sikerre viteléhez. Mondom mindezt annak ellenére, hogy bizonyára nem kevesen vannak látóköriemben olyanok is, akik azt tartják, hogy én sem vagyok sokkal jobb a Deákné vásznánál, pedig nagyon őszintén hiszem, vallom, és hirdetem, hogy már rég nem léteznénk, mint magyar közösség, ha nem lennének közöttünk a másként gondolkodás hordozói, hiszen ott ahol csak egy vélemény, vagy akarat létezik, ott sokkal könnyebb eltévelyegni balkáni környezetünk lápvesztőiben.

Ha most valaki azt várja, hogy elkezdem név szerint megnevezni a rossz példát mutatókat, akkor jobb, ha lapoz egyet a Fecskeben, mivel nem fogom megemlíteni azokat akik, szerintem, mostanában kimondott, vagy leírt

gondolataikkal, tetteikkel inkább rombolnak, mint építkeznek. Nem mondok neveket, hiszen sokan közülük, lehetőségük szűk korlátai közzé szorítva, talán nem is képesek felfogni, hogy gyakran akaratlanul is a rombolás hordozóivá válnak. Azok pedig akik, akaratlanul növelik a bajt, mintha ezért fizetnének nekik, szerintem nem érdemlik, hogy reklámozzam őket nevük, vagy tettük említésével.

Legfőbb ok, ami miatt nem említek neveket, abban rejlik, hogy szerintem nem vagyunk annyian magyarok itt az Anyaország hivatalos határától délre, hogy kirekesszük magunk közül azokat, akik akarva, akaratlanul kárt okoznak közösségünknek. Ettől sokkal célravezetőbbnek tűnik lehetőséget, és esélyt adni nekik arra, hogy megváltozzanak, és igazodjanak magyar közösségünk által kinyilvánított többségi akarathoz, vagy ha ez nem megy, akkor olyan feladatot vállaljanak, ahol nem üthetnek a közösség többségén nehezen gyógyítható sebeket.

Nem vagyunk annyian, hogy megtagadjuk a változás lehetőségét azoktól, akik szemmel láthatóan, egyéni, vagy, ki tudja milyen más érdektől vezérelve, tudatlanságból, vagy gyakran akarva – akaratlanul is, rongálják nehezen kiépített védőbástyáinkat, aláássák, sokszor ingoványos talajon építgetett közösségi otthonunkat. Nem lehet célunk a kirekesztés, hiszen a jó szándék, a jó akarat, a felmutatott közös gondolkodás, és cselekedet előrevivő példái, nem egyszer csodát tudnak művelni. Mindannyian hordozzuk keresztjeinket, génjeinkbe telepített korlátjainkat. Gyakran feledjük azt, hogy mennyire fontos gyakorolni a jót, visszaszorítani annak a lehetőségét, hogy elefántként viselkedjünk a porcellát árusító boltban.

A montenegrói közösségi létet meghatározó, és működtető egyik alapelv betartása, nevezetesen az, hogy nagyobb dolog *megvédeni másokat önmagunktól*, mint a harcban bátran legyőzni az ellenséget, minden nemzeti közösség, tehát a mi magyar közösségünk számára is

követendő példa kell, hogy legyen. Tudjuk, hogy aki dolgozik, az téved is, de ebből a tényből nem szabad azt a tanulságot levonni, hogy aki nem dolgozik, az nem téved, hiszen az értékteremtő cselekedet hiánya a legkárosabb dolgok egyike a világon.

Habár azt tartja a közmondás, hogy *ne szólj szám, nem fáj fejem*, és mivel a bűnösök közt cinkos, aki néma, nincs jogunk szó nélkül tűrni azt, hogy bárki rossz irányba terelje közösségünket. Meg kell beszélni a dolgokat, a mindannyinkat érintő közös dolgainkat. Családok, és közösségek tudnak tönkremenni, felbomlani, mert a házastársak, vagy a közösség tagjai nem beszélgetnek, vagy elbeszélnek egymás feje felett, nem akarnak a közös célok mentén, egymást támogató, közösségi életet gyakorolni.

Pedig sokszor oly nehéz megtűrnünk, és eltűrnünk egymást. Leszegényedett világunkban a kis baj

is nagynak, sokszor óriásnak, megoldhatatlannak tűnik. Idegesek, ingerlékenyek vagyunk, fáj az idő múlása, a tehetetlenség, és a kilátástalanság. Megélve a *legyen, azután meg ne legyen* fájalmát, nagy a kísértés, hogy a türelmet, a türelmetlenség, a bizalmat, a bizalmatlanság, a jó szándékot pedig a rossz szándék váltassa fel. Elég nézni azt a kínlódást, amikor munkabeszüntetések sorozatával próbálnak a megrövidítettek vizet facsarni a száraz fából, miközben ők is jól tudják, hogy ebben a megnyomorított, a fejlett világból, ország vezetésünk nemzedékeinek tehetetlensége miatt még mindig kirekesztett régióban, ma még nem lehet annyi értéket teremni ami, igazságosabban elosztva, elegendő lehessen, hozzánk, magyar emberekhez, méltó életvitelhez.

Mindennek rendelt ideje van, üzeni mindannyinknak a Szentírás. Habár rendelt ideje van a jónak, és a

rossznak is, ne engedjük meg, hogy a gonosz legyőzze bennünk, családkban, és közösségünkben a jó szándékon alapuló élet iránti vágyat, és megvalósuló akaratot. Győzzük le a génjeinkben lapuló, ártó dolgokat gerjesztő, és művelő gondolatokat, keressük, és támogassuk egymásban a jót, a boldogság elérését vágyó akarat csíráját.

Tűrjük, és szenvedjük el egymást, és önmagunkat, hiszen a Teremtőnk akaratából van részünk jóban, és rosszban is. Próbáljunk segíteni egymáson, jó példát mutatva bizonyítani, hogy közös célunk a földi életben, a szebb, gazdagabb, és a boldogabb jelen, és a hasonló értékekkel teli jövő iránti vágyunk megvalósulása.

Mindannyiunk, öregjeink, és fiataljaink, és az utánunk jövő minden magyar utódunk érdekében.

Pál Károly

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Lezártunk egy évet és megállapíthattuk, hogy sok új dolgot megtanultunk, megismerhettünk sok újat, és megismertünk sok jó barátot. A Társulat eddigi munkájában igyekezett, hogy segítsen a hátrányos helyzetű fiatalok és megváltozott munkaképességű felnőttek ellátásán, foglalkoztatásán, képzésén. A célunk továbbra is, hogy minden tagunk lehetőséget kapjon a felzárkózásra a szélesebb társadalmi réteghez és szociálpedagógiai ismeretek, eljárások segítségével önálló egyéniséggé váljanak. Tudni illik, hogy minden embernek van egy-két főproblémája – mondhatjuk úgy is: sorsfeladata – az életben, amit meg kell tanulnia. Ez az a valami, ami rendszerint kizökkent bennünket a harmóniánkból. Munkánk folyamán számos emberrel kerültünk kapcsolatba, más és más helyzeteket, konfliktusokat éltünk át, és látszólag egyiknek semmi köze a másikhoz, de ha kicsit mélyebben átgondoltuk, láthattuk, hogy mindegyikben hasonló volt a probléma. Nagy lépés volt, ha felismertük a probléma lényegét, mert így lassan el lehetett kezdeni dolgozni rajta. Ez azonban hosszú folyamat melyben a Társulatunk nagy feladatot vállalt. Rosszul esnek azonban olyan kijelentések, melyek a Társulat munkájára irányulnak. A minap a felső fórumok megbeszélésén (amit a média is kísért), egy olyan kijelentés hangzott el, hogy a kishegyési község területén eddig nem létezik olyan intézmény mely a sérült emberek helyzetével foglalkozik. Megérdemeltük volna, hogy valaki kiálljon értünk, de sajnos az elmaradt. Igaz Társulatunk CSAK 2002 óta igyekszik megvalósztatni ezen embertársaink életét. Együtt dolgoztunk, tanultunk, együtt vártuk az Új Esztendőt, együtt

buliztunk a születésnapokon és hetente, háromszor találkoztunk. A gyerekek, fiatalok második otthonuknak érzik az épületünket, ahova szívesen járnak, mert megértésre, a munkában segítségre találnak, büszkén tesznek vállalatokat.

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy az Izidában továbbra is gyűjtjük a pillepalackokat, műanyag kupakokat. Eddig 670kg műanyag palackot és 310kg kupakot sikerült összegyűjtenünk, természetesen az Önök segítségével. Köszönjük! Továbbra is várjuk közreműködésüket és ne feledjék, hogy ezzel valakinek a gyógyulásához segítenek hozzá.

P.J.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Mindenek előtt még egyszer sikerekben és egészségben gazdag Új évet kívánunk a Fecske olvasóinak, Bácsfeketehegy lakosainak. Bízunk benne hogy ez a 2011-es év több lehetőséget, reményt tár elénk, mint az eddigiek.

Egy valami biztos: Mi azon fogunk dolgozni, hogy településünk előrehaladjon, modernizálódjon, szépüljön - egy úton haladni, amely a szebb jövő felé vezet falunkat.

Aktivitásainkat befolyásolják a téli hónapok hideg napjai, korlátozzák

munkálataink kereteit.

Ennek ellenére azonban igyekszünk hasznossá tenni minden percet, és ha az időjárás engedi, folytatjuk az aktuális teendőinket.

Végére jártunk az árokásásból, tisztításból származó föld eltakarításának a következő utcákból: Testvériség, JNH, Bolmán, Dózsa György, Petőfi Sándor utcák.

A rövid ideig tartó felmelegedést kihasználva elvégeztük a szenttamási és a verbászi útövezetben, a hiányzó és sérült facsemeték pótlását, újraültetését, valamint a Testvériség utcában 15, az iskolánk területén pedig 5 fenyőfa került a földbe.

Ezzel egyidejűleg a DTD - KRIVAJA vízgazdasági vállalat munkagépeivel elvégeztük a Lenin utcában egy betemetett árok újraásatását (a tulajdonos elhalálozott, az örökösök, Montenegróiak) és most akadály nélkül folyhat az

esővíz a Krivaja folyóba, valamint a Katolikus templom mögötti levezető árok is tisztításra került, amit sajnos nem bírtunk teljes hosszában elvégezni mivel a gép nem fért hozzá egyes részekben, ezeket majd kézi erővel fejezzük be.

Ma borús volt az ég, az a bizonyos medve pedig, nem ijedt meg az árnyékától, ami reméljük azt jelenti, hogy közeleg a tavasz, és megkezdhetjük a munkák folytatását falunkban.

Juhász Attila

A GAZDAKÖR HÍREI

Lapunk legutolsó számában már említést tettünk arról, hogy meg fogjuk szervezni a hagyományos disznótoros vacsorával egybekötött gazdakörbált.

Most már arról tudunk beszámolni, hogy igyekezetünk sikerrel járt. Meghívásunknak kb. 130-an tettek eleget és amint jeleztük, a májlevestől az igazi hájas kifliig minden az asztalra került, amit őseink is nagy egyetértésben készítették és fogyasztottak. A jó zene hozzá segített ahhoz, hogy a sok finom falatot megemésszük, mert a vendégség nagyobb hányada táncra perdült, jó hangulatban. Reméljük, hogy a jövőben is ápolhatjuk ily módon is őseinktől tanult hasznos és szórakoztató hagyományokat.

Azóta már szerda esténként meghallgattunk jónéhány szakelőadást. Többek között nálunk járt a szlovén PINUS növényvédő szereket gyártó cég képviselője, aki szolid árak mellett kínálta termékeit. Ez mellett még megajándékozott bennünket egy bográcsba való birkával is. Ugyanezt tette Savo Šuvakov is, akinek verbászi vállalatával sokan együttműködünk. Így két birka került

a bográcsba és id. Losonci Imre mesterszakács jóvoltából január 19-én az előadások után ízletes vacsorát fogyaszthattunk el, amelyet Pál István borász tagunk jóvoltából igen finom „gazdakör borral” öblíthettünk le.

Január 24-én jelen volt még közöttünk a PIONEER vetőmagforgalmazó képviselője is. Meghallgattuk immár közismert kínálatát és ő is megvendégelte egy vacsorával ezen vetőmagok használóit a Kishegyes község egész területéről.

Egy kisebb csoportunkat autóbusszal Šimanovcra is elvittek az AGROSAVA gyár egységeinek

bemutatására. Itt amerikai kukoricamagvakat szelektálnak hazai körülmények között. Az információk alapján igen sikeresek a termelésben. Növényvédő szereik már közismertek, több éve is használjuk ezeket szükség szerint.

Egyébként minden szerda este be van jelölve különböző szakelőadások meghallgatására március derekáig. Most készülünk a már hagyományos Mátyás napi borkóstolóra, ami február 26-án lesz megtartva. Ezen összejöveteleken nem versenyeztetjük a borainkat, hanem inkább baráti meggyőzéssel próbálunk érvényt szerezni saját igazunknak (borainkkal kapcsolatban). Az előbbi annál eredményesebb, minél több fogy a kóstolóból. Erre a már hagyományos borkóstolóra nemcsak a borászokat hívjuk és várjuk, hanem tagságunkat és a környékbeli borkedvelő barátainkat is. Így próbálunk hozzájárulni a kulturált borfogyasztáshoz is tájainkon.

Orosz Kálmán

2010. NYARA

Ezek a hideg téli napokon rendkívül kellemes visszaemlékezni az elmúlt év nyári melegeire, amikor a bácsfeketehegyi Kultúregyesület táncosaival, tamburazenekarával és a bácsfeketehegyi kun hagyományőrzőkkel együtt jártuk a nagyvilágot, hogy hozzájáruljunk a kun hagyományaink megőrzéséhez és a saját bácsfeketehegyi identitásunk megőrzéséhez.

Embert próbáló melegek, záporok, térdig érő sár és a kilenc hétvégeből hetet házon kívül töltve, egy panasz nélkül, az egész heti munka után, mindenki tette a felvállalt kötelességét.

A tamburazenekarunk a kulturális együttműködés szép példáját mutatta be, amikor a szentendrei szerb kultúregyesülettel karöltve szemlét rendeztek és a közös utcai felvonuláson nem szűnő tapsvihar közepette vonultak végig.

Mindenki meglegedésére, ennek a jó kapcsolatnak köszönve, láthattuk az ősz folyamán Magyarország talán leghíresebb tamburásait a bácsfeketehegyi színpadon, amikor a betelepedésünket ünnepeltük.

Táncosaink végtelen nagy sikert arattak a magyar táncsoportok szemlájén, a szlovákiai Farnádon. A szemlét a Budapesti Égtájak iroda szervezte az egész Pannonmedencéből. A délvidéki magyarságot a bácsfeketehegyi táncosok nagy sikerrel és becsülettel képviselték.

A kun hagyományőrzés és a saját identitásunk megőrzése érdekében, valamint a továbbtanulás és a barátkozás reményében, szép rendezvényeken vettek részt a táncosaink, tamburásaink és hagyományőrzőink.

Osztatlan sikert arattunk fellépéseinkkel:

- Pacséron
- Kunszálláson (Magyarország)
- Bugacon (Magyarország)
- Bácskossuthfalván
- és nem utolsósorban Bácsfeketehegyen.

A rendezvényekről legszebben beszélnek az ott készült képek.

Tevékenységünk koronájának tekintem, hogy a kunhegyesi Református Egyház és a jó szándékú gyűjtők, betelepedésünk évfordulójára egy autentikus kun szoborral ajándékozták meg falunkat.

Büszkék lehetünk, hogy vannak olyan emberek ebben a faluban, akik hajlandók szabadidejüket és energiájukat a köz javára használni. Mindaddig, míg ez így van, nem kell féltenuünk megmaradásunkat.

Bojtos Béla

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Általános és középiskolás tanulók részére, matematika órákat tartok!
Érdeklődni: 065/411-30-70

Megdől a sírkő, süljed a kerete, mattul a márvány, fel kell újítani a feliratot, le akarja zárni a tetejét?
Forduljon bizalommal PARÓCI FERENC-hez.
Ez mellett, más beton és építészeti munkát vállal.
Munkáját, korrektén és jutányosan végzi.
Elérhetőség: 063/341-737 és 064/55-22-912

MINDEN KAPU VALAMIRE NYÍLIK...

A kishegyesi Márton –napi rendezvényről nehéz lenne azt mondani, hogy a résztvevők hagyományismertető vagy akár a hagyományok megőrzését célzó törekvése laposra sikerült.

A hazai és a külföldi Borrendek képviselőit a Polgármesterünk köszöntötte, majd a már ismert borrendi ceremónia keretében új tagok felvételére került sor.

A Szent Anna templomban Ferenc atya szívélyes fogadtatásban részesítette a vendégeket és a gyülekezet előtt szentmisét szolgáltatott. Az egybegyűlték számára a vendéglátó Borrend előjárója ismertette a Szombathely szülöttje, Márton legendáját, majd a Magyarországi Borrendek Országos Szövetségének Főtitkár asszonya üdvözölte a megjelenteket, mintegy biznyságul, hogy a vidékünkön működő borrendek ügyét az Anyaország támogatja. Ezt követően mindannyiunk számára feledhetetlen élményt szerezve, Fehér Anikó előadó művész egy áldást énekelt. Az esemény borszenteléssel végződött, majd a társaság a Kátai vendégházban megtekintette a szege-di vendégek által a Muraközből bemutatásra hozott Márton napi témát feldolgozó, vidám színdarabot. A hagyományokhoz híven, határozott

megelégedésre, libator következett. Vidám csevegés és eszmecsere után tértünk nyugovóra. A külföldi vendégeinket reggel kísértük a kocsijaikhoz. Nem titok, hogy sokuknak megtetszet az itteni hangulat.

A következő esemény, amely a borhoz kapcsolódik, egy interaktív borkóstoló lett. A Tüzipben hívatásos borszakértő véleményezte a felhozott italokat. Hasznos tanácsokkal látta el a megjelent borászokat és a borbarátokat. Mindannyiunk számára egyértelmű volt, hogy a 2010 –es év nem kedvezett a szőlőtermesztésnek és e borok fogyasztása sem okozhat maradandó élményt, de mindig elhangzik egy – egy hasznos gondolat és az emberi találkozások is jót tesznek a megviselt lelkiületünknek.

A már hagyományápoló Vica napi vesszővágás Ópusztaszeren és Temerinben van porondon január folyamán, de Szabadkán is megtapasztalják „mit mond” a szőlővessző keresztmetszete.

Temerinben a borok bírálata után a ragsort hirdették meg, kiosztották az elismeréseket, a boldog tulajdonosok

pedig ajkaikon széles mosollyal nyelték a produktumokat vagy azon morfondíroztak, hogy mi a szöszért hiányzott az a tizednyi pont az aranyhoz. Na, az iváskor ez a hajsza nem számít!

Ópusztaszeren is „mögtagasztalta” a hegybíró uram a vessző üzenetét, majd a Milleneumi emlékmű alatt borlovagot avatott a Csongrád megyei borrend, hogy utána megtekinthessük a felújított Feszty kőrképet. Hihetetlen hatást gyakorolnak az újszerű megoldások, szinte végigfut a hideg az ember hátán, amint az „ezeréves” kultikus pasasok közelébe kerül. A nap fáradalmait a baksi Kemence csárdában feledtették velünk. Itt sikerült a magyarországi borrendek tudomására hozni, hogy nálunk a Telecskai dombok lankáin, bajsai székhellyel egy új borrendet avattunk, hogy a bor szeretete szabadon terjedjen.

A február végi, de a tavasz közeledtét jelző Jégtörő Mátyás napi újborkóstolóra készülődve, bevezető eseményként, az alacsony hőmérséklet hatását hessegetni igyekező, forralt bort kínáló tere-ferét kerekítettünk, a számunkra igen kedves, de megújulni egyre csak nem akaródzó feketicsi piactéren.

Nehéz év elé nézünk, szűkölködében reméljük a legjobbakat. Az utak pedig vezetnek valahova...

Tóth János

EGY ÜNNEP MARGÓJÁRA

(Reagálás Korhecz Gyula cikkére)

Nem szokásom a médiában megjelent cikkekre, jelentésekre reagálnom függetlenül attól, hogy egyezek a szerzőkkel vagy sem.

A cikk írójának közvetlensége, barátságossága, higgadt magatartása és nem utolsósorban toleráns emberisége észrevételem szerint közösségünkben kivívta magának azt a megtisztelő megszólítást, hogy legtöbbször a faluban Gyula bácsinak ismerik. Ez adott indítást a reagálásra.

Észrevételével teljesen egyetértek. Az összevont két szabadkai megemlékezés más tartalmat igényelt és érdemelt.

Negyven évvel ezelőtt a templomszentelésen bizony nem csupán néhány egyházközség volt hivatalos együtt ünnepelni, hanem mindegyik az egyházi vezetőkkel együtt, sőt más keresztyén egyházak is képviseltették magukat. Tudni kell azt is, hogy hosszú idő után a szabadkai volt az első templomszentelési ünnepség az akkori országunkban. A megemlékezésnek is hasonlóknak kellett volna lennie. Sajnos nem lett.

Negyven évvel ezelőtt Póth Lajos lelkipásztor – mindenki Lajos bácsija – ezt másképp csinálta. Igen **Póth Lajos** lelkészről tudni kell azt is, hogy több éven keresztül **Ágoston** püspök egyik legközelebbi munkatársa is volt és állt helyt mel-

lette. Ő is méltóbb megemlékezést érdemelt volna. Lajos bácsi érdeme a templomépítésben a mellette tevékenykedő gondnokokkal és presbiterekkel elévülhetetlen. Foglalkoztatta egyházközségének a történelme is. Nagyon is ismerte azt. Tőle is és nagyanyámtól is tudom, hogy a szabadkai református egyház alapítójának Simony úkapám tekinthető, aki Szabadkára való leköltözése után bátyjával együtt hívta meg Sziladi Áron kiskunhalasi akadémikus – lelkipásztort az első református istentisztelet megtartására és egyik gyermekének megkeresztelésére.

Nemrég részt vettem a szeghegyi pravoszláv templom kereszt-szentelési ünnepségén. Bizony jóleső volt Irinej püspök úr részéről hallani, hogy az ünnepség keretében külön köszönti és szót is ad a jelenlevő keresztyén testvéreiknek, a római katolikus egyház plébánosának és a református egyház püspökének, hogy elmondják köszöntésüket, hogy együtt örüljenek az ünnepelőkkel.

Mi Bácsfeketehelyen ünnepeinket másképpen szervezzük.

Hallgató Imre

RÁK ELLENI KÜZDELEM

RÁK MEGELŐZÉSI SZŰRÉSEK A NŐKNÉL, AZ ÁLLAM KÖLTSÉGÉN

A nemzetközi rák, a daganatos betegségek, elleni harc ideje februárra és márciusra esik. Ekkor lesz községünkben a nők mell és reproduktív szerveinek daganatos betegségei elleni preventív általános vizsgálata, ami a Betegbiztosítási Alap terhére lesz elvégezve. Magyarul, az érintett csoport, mely a nőket 45-65 éves korhatár között öleli fel, számára ingyenes.

Az egész akció, dr. Biró István tartományi képviselő kezdeményezésére és szervezésében történik, a Tartományi kormány és annak Egészségügyi Tanácsának, mely mögött a többségben levő Demokrata Párt áll, támogatásában. Mellékesen meg kell jegyezni, hogy erre törvényes alap is van, mivel a fent említett korhatáron belüli hölgyeknek kétfévente erre a szolgáltatásra ingyen joguk van, de, annak ellenére, hogy községünkben még egy mammográf is létezik, amit a Református Egyház, ki a SARA amerikai Jótékonyági Szervezettől kapott, ajándékozott a községi egészségháznak, ezt a jogukat polgártársnőink eddig még nem érvényesíthették.

Miért? Ne mondjuk, hogy mi közünk hozzá, nem érdekes, de igen, ebben a témában pedig, mindenki számoljon el a saját lelkiismeretével.

Megjegyzendő, hogy a mellrák és a méhnyak rák, mely, ha időben van diagnosztizálva kigyógyítható!!

Miről van szó?

Községünkben a választási listából szerzett adatok szerint e vizsgálat 1526 nőt érint. Ebből Lovcenacon cca 400, Bácsfeketehelyen cca 470, Kishegyesen cca 650.

A szűrések:

Lovcenacon február. 5.-én

Kishegyesen február. 19.-én,

Bácsfeketehelyen február 26.-án lesznek elvégezve, majd szombatontként, míg mindenkit meg nem vizsgálnak. Itt több nőgyógyász, belgyógyász, és más szakértő fog részt venni, és akinél valamilyen gyanú merül fel bizonyos betegségekkel szemben további speciális vizsgálatokra lesznek utalva, és ez is a Betegbiztosítási Alap terhére, mégpedig sürgős kivizsgálásra.

Az egész akció megszervezésében oroszánrészt vállalt a Kishegyes Község Önkéntes Véralóinak Szervezete és a községbeli Női Szervezetek.

Mindenről, természetesen a DOMBOS TV-n keresztül állandó információkat fognak kapni, és névre szóló személyes meghívót is ankétlappal, amit kérünk lelkiismeretesen töltsék ki, hogy az orvos teljesen biztos és előrelátható vizsgálatot tudjon végezni.

Máshol nincs ilyen lehetőség a falusi asszonyoknak, nincs mammográfjuk sem, de lelkes szervezők és segítők is hiányoznak.

Kérjük, hogy aki kap meghívót, vagy, ha nem, de ebbe a korosztályba tartozik, a saját érdekében, jelenjen meg.

Biró Csaba

OLVASÓI ÍRÁS

Itt ahol őseim alusszák álmukat,
S virul felettük ezer virág,
Itt, itt akarok élni és halni.
Nem kell dicsével a nagyvilág.

Itt akarom befutni sorsomat,
mit kímértek részemre a csillagok
hiába hívnak rejtelmesebb tájak,
visszaintenek lángjukkal a pipacsok.

Írta egykoron szomszédfalunk szülötte, Csépe Imre, a parasztember, költő és író. Ilyen sorok, csak egy olyan ember lelkéből és tollából származhatnak, aki mérhetetlenül szerette szülőfaluját, szülőföldjét. Ötödikes koromban tanultam meg ezt a verset, éreztem, hogy nagyon szép, de így ötven év felett már sokkal jobban értem a mondanivalóját. A többi versszaka is épp ilyen szép. Biztos vagyok benne, nincs olyan ember, aki, ha elolvashatná, ne érintené meg a lelkét. Az író így fejezi be a verset:

Vijjoghat felettem a vészmadár,
gyáva bujdosót bennem nem talál.

Írhatta is Ő ezeket a szép szavakat abban az időben, nem sejtette, hogy mit hoz a jövő. Mi pedig csak visszasírhatjuk azokat a szép időköt, amikor az ember ott élhetett, ahol született, falujában, városában, amit szeretett és minden zeg-zugát ismert. Akkor még az anyaföld is eltartotta művelőjét, amit manapság nem mondhatunk el. Vajon mit írna ma a költő, aki egykoron így gondolkodott? Ma, amikor tömegesen mennek el fiataljaink szülőfalujukból és egyáltalán egész Vajdaság területéről.

Egyre többet gondolkodom erről a dologról. Számolgom magamban ismerőseimet, barátaimat, falubelieket, akiknek gyermekük (van, ahol mind a kettő) elhagyta a szülői házat a jobb élet reményében. Számuk ijesztően sok. Tudjuk kik mentek el. Közép-főiskolát egyetemre végzett fiatalok, akiket a szülők keserves körülmények között iskoláztattak, reménykedve abban, mire ők végeznek tanulmányaikkal, majd csak jobbra fordul az élet. Persze ez nem történt meg, nem mondok sokat, ha azt mondom 20 éve. Lassan a remény is meghal az itt maradt, öregedő és betegedő szülőknél, hogy gyermekeik valaha is visszaköltöznének és öreg napjaikban lesz valaki mellettük. Pál Károly írásaiból kévésszer hiányzik az a mondat, amiben magyarságunk megerősítésére, itt maradásra és megmaradásra buzdít bennünket. Minden szempontból igaza van, mindenki ezt szeretné. Írásom arra akar kitérni, hogy azért ne ítéljük el nagyon azokat a magyar fiatalokat, akik elmentek. Nem holmiféle kalandvágyból hagytak el bennünket, csak egy egészséges életöszön működik bennük. Élni, dolgozni és családot alapítani akarnak, amit az itteni életfeltételek akadályoznak. Rájuk nincs szükség itt és most, ha olyan munkásokra volna kereset akik hajlandók volnának hónapokig ingyen dolgozni, éjt nappallá téve, nem követelnek nyugdíj és betegbiztosítást. Sajnos vannak 30-35 éves fiatalok, akiknek munkakönyvükbe még egyetlen munkanap sincs bejegyezve. Ilyen fiatalon már nagy csalódások érték őket, elvesztették önbecsülésüket, önbizalmukat.

Mi idősebbek megtapasztaltuk, hogy a munka teszi az embert emberré, mert a mi sorsunk más volt. Dolgozhattunk, gyarapodhattunk és volt sok örömünk is. Gyermekeink felnőttek és mi nem tudtunk nekik segíteni, hisz közülünk is legtöbben munkanélkülivé váltak, ők, pedig csak mennek, mennek idegen országokba, ahol munkát kapnak, és embernek érzik magukat. A népszaporulathoz is ott fognak hozzájárulni, mi meg itt szép lassan fogyunk. Sokszor magam elé képzelem Bácsfeketehegy képét húsz év múlva. Rogyadozó háza, hiszen üresek, nincs aki lakja őket, üres utcák, nincs gyermekzsivaj. Szomorú öreg emberekkel lehet majd csak találkozni, akik szociális segélyből tengetik az életüket. Nem tudom kedves „Fecskeolvasók” ti hogy vagytok ezzel? Valós probléma ez vagy csak én érzem így? Van szép művelődési otthonunk új színháztermünk, világításunk a faluban, lesz már magyar állampolgárságunk is. Így igaz. Mindez örömmel tölt el bennünket, de mi lesz a fiataljainkkal, munkahelyeket sürgősen nem teremtünk nekik? Ez a folyamat nem fog megállni, lehet, hogy még unokáink is elhagynak bennünket, ha még évekig tart ez a munkanélküli állapot. Én úgy érzem, hogy erről a szülőszomorító témáról beszélni kell. Mi, akiknek gyermekei elmentek nem vagyunk erre büszkéek. Mi akkor volnánk büszkéek és boldogok, ha ők itt dolgoznának, és vasárnaponként együtt ülnénk körül a terített asztalt. Mi elmentünk szavazni, megtettük, amit elvártak tőlünk, választottunk. Reménykedünk, hogy nekik is fontos, hogy okos és tanult gyermekeink itthon maradjanak. Hogyan és miként lehet ezt elérni? Ez már azoknak a dolga, akiknek bizalmat előlegeztünk.

Szilágyi Zsófia

DE JÓ A FIATALOKNAK

Határozottan és őszintén magamba fogadtam (élet)korom negatívumait. Ezek leküzdésére soha, de felvállalására bizonyos mértékig jogot formálok. Talán sokaknak különösnek tűnhetnek e Kafkai zsenialitással átszótt szavak, így a cikk elején, de számomra abszolút sokatmondóan tükrözi fiatalságunk helyzetét községünkben. Azon megfeszített küzdelem, melyet szüleink, nagyszüleink éreztünk, a jövő generációjáért tesznek, a mi szebb jövőnkért, hogy felnevelhessenek bennünket tisztességesen, ezen nehéz időkben egyenesen hőstettnek minősíthető. Ezt bátran állíthatom. Nagyon úgy tűnik nincs más választásunk. El kell fogadnunk sorsunkat. Meg kell békülnünk a jelen-

nel, s egy ilyen gyarló, nemtörődöm világban kell: érvényesülnünk. Nekem: ekképpen hangzik tömören: fiatalságunk helyzete, persze: kivétel mindig akad, akinek:

úgy mond több lehetőség is kínálkozik, jobb az anyagi helyzete, stb..., de talán ők vannak kisebbségben. Nem szeretném elcsépelet frázisokkal untatni a tisztelt olvasót, hiszen a munkanélküliség, a fiatalok nehéz jövőképe már nem fejez ki újdonságot, de egy említést azért mindenképpen megérdemel. Azért élsz, hogy dolgozz, vagy azért dolgozol, hogy élhess? Fogós kérdés, bizony, mivel a munkáltatók nagy többsége a feltett kérdés első bekezdését tartja szentírásnak. Örülj, hogy dolgozhatsz! Valami, ilyen tanulságot vontam le én is a tisztas munkaadómmal folytatott beszélgetés során. Sajnos, bebizonyosodott, hogy flegma, nevetlen vagyok. Ily bárdolatlan mivoltomat, még a jól ismert: még a nadrágot is meg lehet varrni rajtad, szlogenel fűszerezte. Ezzel, az örületes lassúságomat szerette volna a nyilvánosság tudtára adni. Én nem érzem úgy, hogy munkámat elégtelenül végezném, csupán az a következtetés fogant meg bennem: megszoksz vagy megszöksz, nincs más kiút. De, kérdem én, mikor leszen az, hogy az ifjaknak egy szép

jelenben, egy gyönyörű reményekkel kecsegtető jövő felé, bizakodva, módjukban áll majd kitekingetni. Nem csak a jelen piszkában fetrengeni. De jó a fiataloknak. Kijelentvén a mondatot, vagy, de jó a fiataloknak? - kérdezőn a mondatot, teljesen más megvilágítást nyer e rövidke pár szó. Csupán a mondat végén lévő kis jel, vagy akár a hanghordozás folytán változik meg. Vajon, jelen esetben, melyik a helyes? Az utóbbi. A kérdéses mód sokkal időszerűbb. Ugyan mi jó nekünk ifjoncoknak, a jövő nemzedékének? Szüleinknek minden bizonnyal kecsegtető jövőkép tárult szemük elé, tizen -, huszoneves korukban. Tervezni most is van mit, lehetséges, de mihelyt elébünk tárul ez a már szürreális valóság, életked-

Mi tudjuk, mily közel sárgul ősziünk életünk tavaszához, és mily illanó lehelet nyarunk.

vünk sem hág a tetőfokra. Természetesen csakis a saját, meg talán ismerőseim, barátaim pesszimista véleménye tükröződik e sorok között, s ezeknek a meglátásoknak is valamilyen szinten helyet kell adni. Szórakozás. Sokan, ezt a szót csak hallásból ismerik. Véleményem szerint, nevetségesen hat, hogy 3, 4 napig kell dolgoznom azért, hogy elmehessek, vagy egyáltalán el merjek indulni bulizni, szórakozni. Ez jelentheti azt is, hogy én túl keveset keresek. Itt, ismét csak saját magamból indulok ki. Természetesen van olyan apuci, anyuci kiscsillaga, akinek nem átalognak horribilis zsebpénzt kifizetni annak érdekében, hogy a gyermek jól szórakozzon. A discoprogram vége felé, pedig mégis ez a szeleburdi, mit sem tudó lény kényszerül az aznap elfogyasztott ital, és ételmennyiség jelentős hányadát, magába foglaló csinos ruháskájában, hazavitetni magát a szórakozóhely üzemeltetőjével, lévén, hogy ilyenkor már csak magára számíthat. Megtörtént.

Sokak számára talán rendkívül negatív szemléletmóddal követem az

eseményeket, de hát végtére is mit tagadjam, nagyon pesszimista fiatal vagyok.

Jobban kellene igyekeznie ennek az országnak, főleg azoknak, akik termékeny felelősséget vállalnak a fiatalok jövőjéért. A magas pozíciókat betöltő embereknek, vagy azoknak, akiknek van lehetőségük javítani, segíteni, valamilyen szinten közreműködni, az ifjúság jelenlegi nem utolsósorban jövőbeli helyzetének javítása érdekében. Mit tanulnak a gyermekek, ifjoncok ebben az anyagias, pénzfüggő, korlátolt, erkölcstelen jelenben? Hogy várhatjuk, hogy fejlődik az emberekbe vetett hitük, hogy, ha úton útfélen, csakis erkölcstelenség vesz mindent körül. Ilyenkor kell meg-

szerelnünk pozitív, életvidám ifjúságunkat meghatározó élményeinket, hogy később méltók legyünk mi is, majd leendő gyermekeinknek a bizalmára. Számos dolog létezik, melynek javítása, nem csak a fiatalok számára, hanem mindenki számára érdek. Ha már tisztas lehetőségeket, munkahelyeket nem is, legalább a szórakozás terén alkothatnának valamit a községi nagyok. Elég, ha csak a kishegyesi Egység Football Klubot említem, amely támogató híján csak bukácsol a topolyai ligában, annak ellenére, hogy a múltjuk mást követelne meg. Persze ez is a pénztelenségből, a községi privátok adakozókédvénél hiányából fakad. Természetesen egyszerű mindent a pénzre kenni.

Mi tudjuk, mily közel sárgul ősziünk életünk tavaszához, és mily illanó lehelet nyarunk.

Tudom eléggé gyenge kísérletezés, de jobb híján kénytelen vagyok a kezdés után rövid értekezésem is szintén, egy német nyelven alkotó írótól ellesni, remélem Stefan Zweig, nem veszi rossz néven a bágyadt sírhantjának rejtekéből.

De jó a fiataloknak. -inkább úgy mondanám, lehetne jobb is.

Csá.

MANAPSÁG

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Újév, új kezdet. Így év elején mindenki nagy tervekkel indul az újnak. Mi sem maradunk ki a sorból, nagyon sok mindent szeretnénk megvalósítani a 2011-es évben is.

Ami pillanatnyilag a legfontosabb, hogy megkezdjük az ipari park szívébe vezető szerviz út kiépítését. Ahogy már említettük is, 2009-ben a Vajdasági Nagyberuházási Alap 55 millió dinárt hagyott jóvá erre a célra. Az összeg folyósítása eddig váratott magára, de úgy tűnik most lehetőségünk van a pénz egy részének elköltésére. Terveink szerint, a téli hónapokban előkészítjük az ehhez szükséges dokumentációt, és amint az idő engedi, megkezdjük a terepi munkálatokat. A szerviz út kiépítésével a forgalom, amelyet az ipari park kiépítése és működése tesz szükségessé, teljesen elkerüli majd a falut. A szerviz út egy körforgalommal fog rácsatlakozni a magisztrális útra. Ennek a körforgalomnak a kiépítése is a

közeljövőben fog megvalósulni. A tervdokumentáció már elkészült, és pillanatnyilag a jóváhagyást várjuk hozzá. A körforgalom kiépítéséhez szükséges dokumentáció megszerzése nem könnyű feladat, hiszen országos szinten nagyon kevés példa van arra, hogy körforgalom épül ilyen rangú útszakaszon.

Mindannyian nagy figyelemmel kísérjük a malom körüli munkálatok alakulását. Az idei évben talán az lesz a legnagyobb fordulat az ipari park életében, amikor az első befektetőnk megkezdí a munkát. Ez várhatóan a tavasz folyamán, nyár elején fog bekövetkezni.

Nem kis dolgok ezek, amiket célunknak tűztünk ki, de mindenképpen megvalósítható feladatok. Reméljük, hogy kitartó munkánk meghozza majd gyümölcsét!

Krisztián I.

A Prowag csapata. Pályázatfigyelés, Tanácsadás, Pályázattírás, Üzleti tervek készítése. Telefon: 024/731-424 e-mail: prowag@gmail.com

PÁLYÁZATFIGYELŐ

"Első Esély 2011" célja fiatal munkanélküliek szakmai felkészítése és foglalkoztatása

Kiíró intézmény: Nemzeti foglalkoztatási szolgálat

Beadási határidő: egész évben

Pályázók köre:

- Magánszektorból jelentkezhetnek munkaadók, akik fizetőképeseek, rendszeresen fizetik a foglalkoztatottak szociális járulékait, és rendelkeznek a gyakornokok szakmai felkészítéséhez szükséges feltételekkel
- A munkanélküliek esetében szükséges feltételek: szerepelnek a Nemzeti foglalkoztatási szolgálat nyilvántartásán, legalább középiskolai végzettségük van, nincs munkatapasztalatuk, és 30 évnél fiatalabbak.

Összefoglaló:

A program magába foglal: 3 hónapos szakmai gyakorlatot, önkéntesként, mely havi 10.000 dináros juttatással jár, valamint 1 évi munkaviszonyt gyakornokként. Ez idő alatt a Nemzeti foglalkoztatási szolgálat megtéríti a gyakornokok fizetését (18-22.000 dinár/hó, végzettségtől függően), valamint a törvényben előírt szociális járulékokat. Ez után a munkáltató köteles még 12 hónapig foglalkoztatni a gyakornokot a munkáltató költségén.

Bővebb információ: www.nsz.gov.rs vagy a 024/731-424 telefonszámon

Szekeres László Alapítvány

A Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezet 40.000,00 dinár támogatásban részesült a Szekeres László Alapítvány pályázatán, mellyel hozzájárult a Fecske nyomdaköltségeinek megtérítésére.

Támogatásukat köszönjük!

Magyar Nemzeti Tanács

A Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezet 60.000,00 dinár támogatásban részesült a Magyar Nemzeti Tanács pályázatán, mellyel hozzájárult a Fecske nyomdaköltségeinek megtérítésére.

Támogatásukat köszönjük!

A VENDÉGLÁTÁS ABC-JE

A kezdetektől...

Miért is ezen írás?-teszi fel a kérdést a tisztelt olvasó. Az okok egyszerűek. Látva széles környezetünkben az egyre hanyatlóbb vendéglátást, úgy érzem, nem hagyhatjuk figyelmen kívül ezt a problémát. Legszembetűnőbb hiba a megfelelő gyakorlati és szellemi hozzáállás hiánya. Itt gyökerezik a probléma és szövi át a vendéglátás teljes folyamatát. Függetlenül falunk és községünk nagyságától, fontos ezt a problémát komolyan venni. Elsősorban stratégiaiilag is fontos, forgalmas helyen fekszik falunk és gyakran megfordulnak nálunk külföldi vendégek. Viszont, eltekintve attól, hogy külföldi vagy helyi vendégekről van-e szó, fogadásukra és vendéglátásukra egyaránt nagy figyelmet kell fordítani. Mind azért, hogy megjegyezzenek bennünket, mind azért, hogy máskor is ellátogassanak hozzánk. Ehhez viszont hozzáértésre és mindenekfelett olyan személyzetre van szükség, aki alázatos és elhivatott, hisz maga a személyzet teszi hivatalossá a helyet, ahova a vendégek betérnek. Másrészt ez előfeltétele annak, hogy magas szintű ellátást tudjunk biztosítani vendégeinknek.

Bátorkodom elmondani mindezt azért, mert jómagam már több évtizedes tapasztalattal rendelkezem. Nem az ujjmutogatás a szándékom, távol álljon tőlem. Elhivatottságból szükségét érzem annak, hogy felvilágosítsam az embereket erről a problémáról és elmondjam, szerintem hol és miben kell gyökeres változtatásokat véghez vinni. Első és egyben alapvető dolognak a vendéghez való viszony minőségét tartom. Fontos, hogy a vendég mindig megfelelő fogadtatásban részesüljön. Alázatot mutassunk irányába és legjobb tudásunkhoz mérten a segítségére legyünk, hisz a vendég a legfontosabb, az Ő igényeinek

kell eleget tennünk.

Amikor vendégről beszélek, nemcsak egy ebédre betért egyénre gondolok, hanem arra is aki nálam szeretne megszervezni egy eseményt, legyen az lakodalom, keresztelő, osztálytalakozó vagy bármilyen más esemény. Itt kerül előtérbe a már említett tudás, gyakorlati hozzáértés. Fontos, hogy segítségére legyünk a vendégnek és hogy végül azt nyújtsuk neki, ami az ő igényeit kielégíti. Fel kell világosítanunk arról mit tudunk kínálni. A terem kapacitásától kezdve a konyhán át a személyzetig. A kommunikációra nagy hangsúlyt kell fektetni. Meg kell ismernünk igényeit, tudnunk kell milyen eseményről van szó. Hisz minden esemény másfajta szervezést igényel, mert egy keresztelő nem hasonlíthat egy osztálytalálkozóra. A szervezésnek nem szabad sablonosnak lennie!

Ha az a megtiszteltetés ér bennünket, hogy a vendég elfogadja ajánlatunkat, itt indul be a vendéglátás motorja, amit a felkészültség és a profizmus tart mozgásban. Ez a folyamat pedig a kiszolgálás. De nézzük csak, mi is a kiszolgálás? Kiszolgálás alatt nemcsak az étel és az ital felszolgálását értjük. A kiszolgálás attól a pillanattól kezdődik, amikor megjelennek a vendégek. Először is illendően, mosolyogva kell fogadnunk a vendégeket. Helyükre vezetjük őket és helyet foglaltatunk velük és természetesen jó szórakozást kívánunk nekik. Miután megérkezett az utolsó vendég is megkezdődik a menüsor felszolgálása.

Mivel ez minden rendezvény központi eseménye és hosszasan lehetne róla beszélni, így ennek a témának a következő Fecskében szántam helyet.

Remélem írásom és tanácsaim nem maradnak pusztán papírra vetett szavak és lesznek olyanok, akik meg is fogadják őket, sőt ezen rovat rendszeres olvasói lesznek.

°Csoki

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

TANULNI, TANULNI, TANULNI..., AVAGY, A JÓ PAP IS HOLTIG TANUL

Nem, nem kell félniük, hogy feltámasztom V. I. Uljanov-ot, mivel, amikor ott voltam a mauzóleumában, egy véletlen folytán meggyőződtem róla, hogy 100% biztos, hogy halott. Azt is garantálom, hogy a klérust, tehát a papságot sem akarom bántani, de, valahogy felkerült a csizma az asztalra, mint ahogy Pilátus is bekerült a Credoba. Hogyan kerülhetett egymás mellé ez a két összeférhetetlen dolog a címben, arra csak egy magyarázat van, hogy közülük van a piacgazdasághoz, jó, bevallom, egy kicsit nagyobb jóakarattal, de azért mégis csak van.

A fent említett V. I. Uljanov, akit, hogy könnyebben megértsük a dolgot nevezzünk csak Leninnek, csak úgy fuk-muk, mint más elkorcsosult, nem kommunista elvekhez megfelelő dolgot, megszüntette a piacot, vagyis a piacgazdálkodást, hogy bizonyos igazságtalanul több anyagi javakat bitorló társadalmi tényezők ne bírják kizsákmányolni a munkásosztályt. Így, hogy csak ez az egy osztály maradt a szocializmusban, a kommunista elvek alapján, így, maga a proletár „döntött” az anyagi javak igazságos elosztásában (de, tudom a leckét, mondaná Hofi). Még egypár dologra ide visszatérünk, de mi van a cím második részével? Egy kis

kerülővel oda is eljutunk.

Ma nem, hogy csak azt látjuk, hogy Leninnek totál nem volt igaza, hanem, újból be lett vezetve a piacgazdálkodás, és mivel, mi sportból, mindig átesünk a ló túloldalára, így bejelentem, hogy hűek maradtunk önmagunkhoz. Most a neoliberalizmus csodáit, főleg a piacon diktált feltételeit „élvezzük”, naná, minden szociális rendezés nélkül. Na itt már közelítünk ahhoz, hogy sajnos, észrevegyük, hogy a pénzük miatt magukat isteneknek, vagy legalábbis kisisteneknek mutathassák be nekünk, és ezt a szabályaik szerint be is tarthassák, tartathassák, mi meg sírhatunk az „átkosban” megélt régi szép idők után.

Tehát, ők az istenek (nem nagy kezdőbetűvel írom, mivel nem a Mindenhatóról van szó, annak ellenére, hogy ők mindenhatónak tartják magukat), ők irányítanak a pénzükkel mindent, a közjót és annak mindenki számára legfontosabb kincset, az információt, hogy hatalmukat még jobban tudják növelni.

Nem keseregnek, de nálunk régebben, nem csak egy, de sok családban két, néha több családtag is munkaviszonyban volt a helyi vállalatokban, megélték keresetükből, szórakozhattak, és még gyarapíthatták vagyonukat is. Ma, ha valaki olyan szerencsés, hogy munkaviszonyban lehet, az, sokszor több hónapig nem kapja meg a fizetését, vagy ha ezt már utolsó elkeseredésében felhossa a munkaadójának, akkor fel is út – le is út, a semminek a feléért, három „csöndesebb” munkást is harcol a „szerencséért”.

A társadalom, a látszat ellenére nem ül tétlenül, ölbe tett kézzel, hanem a helyzetből való kilábaláshoz szeretné bevezetni az állandó, tehát felnőttkori oktatást, ami azt jelenti, hogy ha munkanélküli lett a polgár, akkor, olyan abban a „pillanatban” szükséges munkát tanul meg/be, amivel a közeljövőben boldogulni tud.

Ebben a Tartományi Kormány próbál

előrelépni, még hozzá határon túli segítséggel. Itt nagy szerepe van a Kecskeméti Felnőttoktatási Intézet tapasztalt munkatársainak, akik a határon átnyúló IPA program keretében, már Szabadkán és Magyarkanizsán megkezdték a Kézfogás program megvalósítását. Itt EU kompatibilis bizonyítványt szerezhet a hallgató, és ezzel nem csak itthon, de az EU területén is szerencsét próbálhat. Így jutottunk el a gazdasági válság, és a rosszul sikerült rendszerváltáson keresztül a cím második feléhez.

Ez mellett már az nem is olyan borzasztó számunkra, hogy az előző rendszer legnagyobb vívmánya az állandó munkaviszony is megszűnt/szűnik, tehát biztonságunk teljesen megszűnik, így nem tudom, hogy lehet elvárni minőségi munkát állandó stressz mellett. Ezután, csak megfelelő munka elvégzésére lehet jelentkezni, ami a szent piac törvényes és spekulatív mozgásai miatt egyik napról a másikra, a munkaerő tulajdonosát földönfutóvá, vagy még rosszabb helyzetbe hozza.

Hol van az, az általános jogi elv, hogy minden embernek joga van az emberhez méltó életre?

Nem vagyok a fejlődés ellenzője, nem csak szükséges, de kell, hogy életstílus legyen az állandó tanulás, fejlődés. Szeretném, ha valahogy megvalósulna, legalább, az életminimum szintjén, az a kommunista utópia, hogy mindenki dolgozzon a tehetsége alapján és legyen jutalmazva a szükségletei szerint. Mondtam már, hogy nem Lenin kell, csak egy jó kis becsületesen betartott skandináv szociáldemokrácia. (ha nincs rá szükségünk, oltuk el a villanyt, de a macska farkát ne vágjuk le, mivel mire bejön/kimegy, kihúti a szobát)

Bíró Csaba

KÉSZÍTSÜNK DÍJNYERTES PÁLINKÁT

Sokszor megtörtént már, hogy valaki kifőzött egy „jó” pálinkát, megkínálta vele barátait, a szomszédokat és ezek mind dicsérték az itókát, majd benevezett vele egy pálinkafesztiválra, ahol nagy csalódás érte, mert nem kapott semmilyen érmet. Felhívom mindazok figyelmét, akik igénylik pálinkában a minőséget, élvezni tudják ízét és illatát, szeretnének érmekeket, elismerést kapni munkájukért, tartsanak velem és megtudják, mire kell különösképpen odafigyelni, mit kell kicsit másképp készíteni, mint ahogy eddig tették.

Teszem mindezt, híven eskümhöz, ami 2009-ben a Mikulásnap i pálinkafesztivál keretében hangzott el a Zentai városházán. (részlet az eskü szövegéből „Én H. A. a Zentai hagyományos kisüsti pálinka lovagrend tagja fogadom... pálinkát, mint nemes italt és annak hagyományait továbbra is megőrzöm. A lovagi cím arra kötelez, hogy tudásomat, tapasztalataimat tovább gyarapítsam és átad-jam az utánam jövő generáció-nak...”)

Ez a pálinkalovagrend sorai-ba olyan tagokat vesz fel, akik nem-csak megízlelni, meginni tudják a pálinkát, hanem készítésének is aktív részesei, munkájukat fesztiválokon kapott érmekek jutalmazták.

Bácsfeketehegy talaja és klímá-ja lehetőséget ad nekünk a gyümölcs-termesztésre és ebből adódóan a minőséges gyümölcspálinkák készítésére is. (Bocsánat Magyarország, hogy mindig pálinkát mondok párlat helyett. Az EU-ban a „pálinka” hungarikum-nak számít, - csak Magyarországon termelt gyümölcsből lehet pálinkát főzni.) Szeretném, ha átvennénk a pálinkakészítés folyamatát, elsődlegesen a legismertebb gyümölcsünket, a meggyet szem előtt tartva.

A pálinkakészítés három fázisra osztható:

1. Cefrekészítés cefrekezelés és erjesztés
2. Pálinkafőzés-lepárlás
3. Pihentetés-érlelés és osztályozás

CEFREKÉSZÍTÉS CEFREKEZELÉS ÉS ERJESZTÉS

A meggyet cefrekészítéshez érett

állapotban célszerű szára nélkül, kézzel szedni. (A lerázott meggy között nagyon sok a levél és ágdarab van, aminek a kiválogatása nagyon időigényes, és soha nem tökéletes, viszont ha ezek belekerülnek a cefrébe a pálinkának fanyar ízt, adnak.) A penészes és monília-sze-mek sem kerülhetnek a cefrébe. (Ha éréskor sok az eső, és ez még viharral társul a meggy-szemek megütődnek, sötétbarna foltok jelennek meg ekkor már érződik a romlott -monília-s meggy illata, ami a pálinkán is érződni fog.) A földdel érintkezett sze-meket meg kell mosni. (A földdel baktériumok, kerülnek a cefrébe, ezek lebontsák a cukrot, nemkívánatos ecetsavat, vajsavat és akroleint termelve.)

A sejtekben képződött és itt elrak-tározott szőlőcukorhoz az élesztő csak akkor fér hozzá, ha a feltárást részben elvégezzük. Tehát a meggyet összekel zúzni. (Nagyon fontos, hogy a hőmérséklete minél alacsonyabb legyen, a délután szedett éjszaka hagyjuk lehűlni, és korán reggel dolgozzuk fel.) Ezt a műveletet elvégezhesük az általam, 2008 márciusában megjelent FECSKÉBEN bemutatott, centrifugális készülékkel (ami egyben kiválassza a magokat is), vagy más módon, például szőlő darálóval, ügyelve, hogy a magokat ne törjük össze. Ebben az esetben a magokat ki kell szűrni a cefréből, majd a napon megszáritani. (A magkeserűség az amigdalín, hidrogén-cianidból és benzaldehidből tevődik össze. Míg a hidrogén-cianid nemkívánatos és mérgező, a pálinka marcipános, kellemes kesernyész ízt a benzaldehid adja. Ha a magokat megszáritsuk a napon majd főzéskor kimért mennyiségben, vissza-adagoljuk, pontosan tudjuk szabályozni a kesernyész ízt, viszont a hidrogén-cianidot elkerüljük.)

A zúzalékot tiszta erjesztő tartályba töltjük, az edény negyedét üresen hagyjuk. Ezután következik a savazás. Eddigi méréseink alapján a lezúzott meggy pH-értéke 3,5. (Ha a pH-érték 0 és 7 között van savas a környezet) Az ideális 3-3,2 volna, tehát a meggyet nem kell feltétlenül savazni. Ha valaki igazán precízen akar eljárni annak minden hektoliter cefréhez kb. egy deciliter tömény foszforsavat, kell adni. (Először

vízhez majd a cefréhez keverni, ügyelve a keveréskor keletkező hőre.) A pH-mérésére vannak műszerek, de használható indikátor papírcsík is szem előtt tartva a mi meggyünknek a festőhatását. Ebben a savas környezetben a vadélesztők, penész-gombák, baktériumok nem tudnak szaporodni, és így lényegesen nem befolyásolják az erjedést.

Következő lépés az a pektinbontó enzim hozzáadása, (pektin a gyümölcsökben lévő kocsonyásító anyag, amelynek a sejtfalak közti formája nagyon megnehezíti az élesztő munkáját, frissen szedett meggyben különként kb. 400gramm van.) kereskedelmi neve „Lallzyme-HC” 1-1,5 gramm kell minden hektoliter cefréhez. (A pektinbontó enzim csökkenti a metanol képződést.) Utoljára adjuk hozzá az élesztőtápot és az élesztőt. Élesztőtápból „Uvavital” 10 grammot hektoliterenként. (nitrogénhiány esetén az élesztő propanolt-kozmaolajt termel etanol helyett, nem helyettesíthető nitrogéntartalmú műtrágyával.) Az erjedést sose ne bízzuk a természetben előforduló élesztőkre, mert ezekből nagyon kevés van, (jelenlétük függ az időjárástól és a növény védőszerek használatától) így sok időbe telik, míg elszaporodnak. Erre a célra a faj (azonos) élesztők a legjobbak. Csonthéjasokra így a meggyre is az „Uvaferm-CM” ajánlott. (Ha nem savaztunk, az élesztőt kell minél előbb, domináns szerephez juttatni, az alkohol és széndioxid képződése tudja egyedül útját állni a mikrobák elszaporodásának.) Fajélesztő a természetből szelektált élesztőtörzs, amely sav és cserzőanyag tűrő, alacsonyabb hőmérsékleten is jól szaporodik, sok alkoholt és kevés szén-dioxidot termel, aroma-felszabadítóhatású. Feltehető a kérdés miért nem jó a pékélesztő? A pékélesztő is a természetből van szelektálva, de itt a széndioxidtermelés volt az elsődleges cél. (A kenyér felfújódik, itt is képződik alkohol de, és sütéskor elpárolog.) A pékélesztőről az a véleményem, hogy a semmitől jobb, de nem az igazi, ugyanis jóval kevesebb alkoholt termel.

folyt.köv.
Horkai András

LÉLEK SZÁRNYÁN

MÁS ÚTON AZ ÚJESZTENDŐBEN

*„És mivel álomban megintettek, hogy Heródeshez vissza ne menjenek más úton térének vissza hazájukba.“
Mt 2, 12*

Istennek kegyelméből ismét egy új év virradt ránk. Az új év egyben új kezdetet is jelent: új utat, új lehetőségeket. Az újev első napján fogadalmakat teszünk, hogy megváltoztatjuk és megjobbítjuk életünket. Tesszük mindezt abból az elhatározásból, hogy valóban boldogabb, szebb legyen ez az új esztendő. Az esztendő fordulója egyben a mérlegelés ideje is. Ilyenkor visszatekinünk a mögöttünk lévő óesztendőre, megvizsgáljuk mi történt velünk az elmúlt évben, számba vesszük a jót és rosszat is egyaránt. Eredményeket húzunk alá, következtetéseket vonunk le, elhatározzuk, hogy tanulva a múltban elkövetett hibáinkból, mit fogunk másként és jobban tenni az előttünk álló újesztendőben.

A fenti bibliai ige angyali intése szerint mi is akkor teszünk helyesen, ha más úton járunk ebben az új esztendőben. Ezt tették a bölcsek is, akik nem mentek vissza Heródeshez, hanem más úton tértek vissza hazájukba. Miért szükséges nekünk más úton, vagy ha úgy tetszik új úton járnunk az újesztendőben? Ahhoz, hogy ezt a kérdést meg tudjuk válaszolni, gondoljunk egy kicsit vissza a karácsony ünnepére. Hiába született meg Jézus Krisztus karácsonykor, hiába fogadtuk meg neki azt, hogy a követői leszünk. Hogyha a régi úton járunk, akkor egyszerűen eltűnik az életünkben Krisztus. Hogy világosabb legyen ez a kérdés számunkra, egy - már több helyen is közölt - karácsonyi élményemet szeretném megosztani kedves olvasóinkkal.

Évekkel ezelőtt már többször is megfordultam egyetlen szerémségi református gyülekezetünkben, Maradékon. A közelmúltban hosszabb kihagyás után ismét alkalmam volt meg tapasztalni a maradékiak vendégszeretetét, ragaszkodását, jóindulatát. Az, hogy ez mit jelent

talán nem kell különösebben bemutatnom nekünk bácsfeketehegyieknek, hiszen sokunk által közismert a két település közötti jó kapcsolat. Ettől függetlenül azonban mégis ért pozitív meglepetés Maradékon. Az elmúlt év októberében felkért a maradéki gyülekezet előjárósága a karácsonyesti istentisztelet megtartására. Abban a pillanatban nem igazán értettem, hogy miért ennyire fontos ezt az időpontot ilyen korán megbeszélni és előre egyeztetni. Amikor megérkeztem Maradékra a szentestén, akkor többek között erre a kérdésre is választ kaptam. Ott Szerémségben, ahol szórványsorsban él a magyarság, olyan karácsonyi élményben volt részem, amit leírni nem is lehet, csak átélni. Olyan igazi karácsonyi hangulat volt Maradékon, amelyet én utoljára gyermekkoromban itthon éltem át. Igaz hasonló élményeim voltak még erdélyi teológiai tanulmányaim során, az ottani karácsonyi ünnepi szolgálatok (legációk) alkalmával - de ez tőlünk több száz kilométer távolságra történt, és mégsem itthon volt. Mi is történt karácsony előestéjén Maradékon? Először is olyasmi, amire ma vidékünkön nem igazán van példa - zsúfolásig megtelt a templom ünneplőbe öltözött hívekkel, szinte szabad ülőhelyet sem lehetett találni a szépen felújított és rendben tartott maradéki református templomban. Nem hiányzott az ízlésesen feldíszített mennyezetig érő fenyőfa sem a maga hamisíthatatlan illatával. Orgonakíséret nélkül, de szívből szólt a karácsonyi ének. Az elhangzott rövid alkalmi igehirdetést követően a maradéki gyermekek szolgálata következett. Gyönyörűen, hibátlanul verseltek és énekeltek. Ez különösen figyelemre méltó esemény volt ott, ahol évek óta szórványsorsban él a magyar reformátusság, ahol nincs

anyanyelvű iskolai oktatás. Példaértékűen igyekeznek ez a közösség megőrizni ősei hitét, kultúráját, önazonosságát és anyanyelvét. Valahogy mindannyian úgy éreztük azon az estén, hogy közvetlenül is átértük a karácsonyi örömhírt és újból megtapasztaltuk Isten irántunk szüntelenül megmutató szeretetét.

Úgy érzem, hogy ez a rövid történet jól tükrözi azt, hogy a gyakorlatban, mindennapi életünkben mit is jelent más úton járni. Pontosabban azt, hogy miként lehet valamit másként, jobban csinálni. Úgy gondolom mi, akik felekezeti és nyelvi szempontból is számbeli többséget alkotunk, sokat tanulhatunk még szerémségi testvéreinktől, barátainktól. Elgondolkodtató, hogy mikor telnek meg templomaink Bácskában vagy Bánátban ünnepnap és vasárnap? A bölcsek más úton tértek vissza hazájukba, ezáltal Krisztus életét mentették meg. A Krisztussal való találkozás után nekünk is más úton kell járnunk. Az új esztendő csak akkor lesz új, ha valóban más úton járunk benne, ha máshogy gondolkodunk, másként élünk, ha máshogy cselekszünk. Ha ezt nem tesszük meg, akkor ez az új év is olyan lesz, mint a régi volt: tele kilátástalansággal, reménytelenséggel. Most, hogy elindultunk ebben az új évben, Isten arra kér, hogy változtassuk meg életünket. Járjunk egy másik úton, a széles út helyett válasszuk a keskeny utat, Krisztus útját. Ez az Isten útja, amely felfelé a célhoz, az Istenhez vezet, járjuk ezen az úton ebben az újesztendőben.

Orosz Attila

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

AZ ALACSONY VÉRNYOMÁS

Az orvosnak mindig felcsillan a szeme, ha szédülésre panaszkodó betegénél alacsony, 105/70 körüli vérnyomást mér, s nemigen állja meg mosoly és megjegyzés nélkül: „no, maga hosszú életű lesz!” Nem viccnek szánja, ezzel takarja – mint alant majd kiderül –, hogy lényegében egy kellemetlen terápiás kelepcébe került.

Mejegyzésének emellett tudományos mélysége is van, mindazok a szervi bántalmak, amelyek a magas vérnyomású egyéneknél néhány éven belül kialakulnak (szívelégtelenségi panaszok, vérzéses és vérhiányos stroke, vesebetegségek stb.), a hipotóniás beteget nem fenyegetik közvetlenül.

Ha a dolgot ebből a szempontból vizsgáljuk, az orvosi statisztikának igaza van. Nem lehet azonban általánosítva a hosszú élettartam mintapéldányává kinevezni senkit ilyen egyszerűen, az alacsony vérnyomásban szenvedők is ki vannak téve számos betegségnek. Immunitásuk semmivel sem jobb, ellenállóbb, mint az átlagemberé. Közöttük sincs tehát biztos előfizető a 90-100 éves korra. Akkor beszélünk alacsony vérnyomásról – hipotóniáról – ha legalább három alkalommal hetenkénti időközökben 100/70-es vagy ennél is alacsonyabb vérnyomást mérünk. A vérnyomás túlzásba vitt gyógyszeres csökkentése is közrejátszhat, de általában genetikai jelenséggel állunk szemben.

Fent már említettem, hogy mi, orvosok, sajnos még ma is hajlandóak vagyunk bagatellizálni a hipotóniát, de nemcsak mi, rajtunk okulva a gyógyszeripar is. Szinte hihetetlen, hogy nincs megfelelő gyógyszer az alacsony vérnyomás hosszú távú kezelésére, csupán az elsősegélyként használatos ampullázott szerekkel rendelkezünk. Pedig ha nem is betegségről – aki vele él, jól tudja –, egy igen kellemetlen tünet együtteséről van szó.

Ejtsünk néhány szót az alacsony vérnyomás okairól. A legújabb kutatások szerint a vérkeringést szabályozó mechanizmusok szabálytalan működésében kell keresni az okot. A vérnyomást három tényező határozza meg: a kipumpált vér mennyisége, a vérerekben keringő vér térfogata és a vérerek alkalmazkodóképessége. Minél kevesebb a kipumpált vér mennyisége, annál alacsonyabb a vérnyomás. Az igen szapora szív működés is csökkentheti a szív pumpafunkciójának hatásosságát. Ha vérzés áll fenn, csökken a vér mennyisége és a vérnyomás stb.

Azt mondhatjuk nagyon leegyszerűsítve: amikor a három említett tényezőben működési zavar áll fenn, a vérnyomás nem kompenzálható sikeresen és beáll az állandóan alacsony vérnyomás tünete. Ezek a tünetek csöppet sem kellemesek: szédülés, amely különösen kitűnik hirtelen helyzetváltoztatáskor, kora reggeli fáradtságérzet, a koncentrációképesség

zavarai, fáékonyosság, különösen feltűnő a végtagok hűvössége. Ezek a tünetek nem tévesztendőek össze a vérnyomás „liftezésével”, az ájulás tünetével, amikor a normális vérnyomás hirtelen 100 Hgmm alá esik, egy váratlan emocionális stressz, fizikai megerőltetés vagy bizonyos betegségek hatására. Ez a „liftezés” igen sokszor előjátéka a közeledő gutaütésnek is.

Az alacsony vérnyomás különösen gyakori a nők körében, de a férfiak sem kivételezettek. Az orvos valódi gondja akkor kezdődik, amikor gyógyítani kellene a hipotóniát. Mint említettem, nincs kifejezetten idült hipotóniára alkalmazható gyógyszer. Itt lép be – méltán és hasznosan – a gyógyításba az alternatív medicina, mégpedig a fitoterápia (gyógynövényterápia) szintjén. Általános testi tonizálásra eredményesen használható a rozmaring, amit (talán tudatosan) a régiek menyasszonyi ékszerként hordtak. A rozmaring levelei éteres olajokat tartalmaznak, fő hatóanyagaként megjelölhetjük a rozmaringkámfort. Igen változatos formában használható: például mint rozmaringbor, -tea, -szesz, -fürdő és masszázs. Emellett erősítsük szervezetünket mozgásterápiával, ezt ne hanyagoljuk el a hét egyetlen napján sem.

Dr. Kerekes József, az intenzív terápia ny. főorvosa

A GYÓGYSZEREK TÖRTÉNETE III.

Mezopotámia az a terület, amely Kisázsiaiban a Tigris és az Eufrátesz partjai között fekszik, görögül folyóközi országnak, Mezopotámiának nevezték. E sokáig Törökországhoz tartozó terület ma Irak. Az ókorban az asszír és babiloni uralom alatt, de később is, az arab kalifák alatt virágzó ország volt. Mivel a természeti kincsek közül fémekből nem rendelkezik nyersanyagforrással, korán kialakította cserekereskedelmét. Babilon – a terület szíve- az egész vidék szempontjából mértékadó volt. Századunk első éveiben lelték meg i.e. XVIII. századból származó Hammurápi törvénykönyvét, mely oszlopokon, ékírással kőbe vésve maradt fenn. Ennek egy része azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amely az orvosokra és a gyógyításra vonatkozik.

Szem és fogműtétek mellett állatorvosi tevékenységről is említést történik itt. Megszabta az orvosi honorárium összegét is. A rabszolgaért a gazdának kellett mérsékelt díjat fizetni. Mind a babiloni, mind az asszír ékírással agyagtáblákon számos betegség leírását találják meg. Gyógyszerül növényi szereket, fiatal növényi hajtásokat, rügyeket használtak. Állati eredetűek voltak a kenőcskészítésre alkalmazott zsírok, ásványi anyagok közül a kőolaj felhasználására utaló emlékek maradtak fenn.

A ninivei ásatásoknál feltárták az i.e. VII. századból származó égetett agyagtáblákon levő könyvtárat. Az itt talált orvosi szövegek un. ósumér nyelven íródtak, amelyet csak egy szűk- felső

réteg értett. A későbbi évszázadokban az asszír- babilóniai kultúrában nagy szerepe lett a csillagászatnak, az asztrológiának, ezzel az orvostudomány is foglalkozott, ez később másutt is elterjedt. A fővárosok, Babilon és Ninive ásatásai korabeli csatornákról, vízvezetésekről árulkodó emlékeket rejtettek, ez a közegészségügy magas fokát tanúsítja.

Korabeli receptek az orvoslásra: ha valakinek fáj a foga, pikkelyt száríts ki, helyezd a fogakra és meggyógyul.

Ha valakinek a feje forró, nyomkodj főzetet a fejére, önts rá olajat és felépül.

Kórizs József,
gyógyszerész

KERTI TÖRPE

BÁRKI LEHET BIOKERTÉSZ

Ha kertünket bio módszerekkel szeretnénk művelni, legjobb ha először néhány természeti alapszabályt újra átismételünk. A bio kertészkedés azt jelenti, hogy ismerve a természet törvényeit, ezeket a kertben is érvényesülni hagyjuk és alkalmazzuk.

A természetes körforgás: hagyjuk érvényesülni a természet folytonos megújulásának törvényét saját kertünkben. A biokertész munkáját az állatok és növények baráti együttese segíti. A növényvédelmet természetes anyagokkal oldjuk meg! Vetésnél ügyeljünk a jó és rossz növényi szomszédságokra! Minden anyagot ami a kertben terem hasznosítani kell, a fogyasztásra alkalmatlan növényi részeket, hulladékot komposztálással visszaforgathatjuk.

A biotechnológiával termelt zöldség –és gyümölcs egészséges, tápláló és gyógyító hatású!

Ha sikerek szeretnénk lenni a biokertészkedés módszereivel, néhány fontos alapszabályt okvetlenül be kell tartanunk a kertben:

1. komposztálás: - hogy a talaj eleven, termékeny és egészséges maradjon.
2. természetes trágya: - hogy a kiegészítő tápanyagokat ott pótoljuk, ahol valóban szükség van rá.
3. vegyes növényi kultúrák: - hogy a kedvező szomszédság elősegítse a növények egészséges növekedését, kivédje a kártevőket és betegségeket.
4. talajtakarás (mulcsozás): - hogy élénkítsük a talajban lévő élőlények világát, és a talaj mindig nedves és laza maradjon.

A telepítés előtt érdemes megmérnünk talajunk

kémhatását, hiszen a dísz- és zöldségnövények eltérő érzékenységet mutatnak a lúgos vagy savanyú talajok iránt. A talaj pH értékét mésztartalma alapján állapíthatjuk meg, a semleges talaj 7 pH értékű, ha több meszet tartalmaz, lúgosabb, ha keveset, savanyú. A zöldségnövények többsége a semleges talajt kedveli, a burgonya a savasabbat, a káposztafélék pedig a lúgosabb talajban fejlődnek megfelelően, őrzik meg a kártevőkkel szembeni ellenállásukat.

Mész hozzáadásával javíthatjuk a túl lúgos, savanyú talajt, és istállótrágyával közelíthetjük pH értékét a semleges érték felé. Egy kertben belül különböző talajtípusokat alakíthatunk ki. A rosszabb vízelvezetésű kertrészeket, ha nem tudjuk megfelelő talajműveléssel javítani, egy lefektetett, lyukacsos, gyűjtő csővezeték segítségével kell mentesítenünk, vagy erre a helyre kell telepítenünk kerti tavunkat, vízinövény kultúránkat. A kertben belüli sövények telepítése mind a tér tagolását, mind az alacsonyabb növények védelmét szolgálják. Lejtős területen vigyáznunk kell telepítésükkel arra, hogy ne akadályozzák a levegő áramlását. Amennyiben szomszédunk "vegyes kertész", hasznos, ha a közös kerítésrészt sövényezzük, illetve ha zöldségeinket kertjétől távol neveljük.

A modern bio kert állandó vízellátását leginkább a talaj alatt kiépített vezetékrendszerrel érhetjük el. Azokban a kertekben, ahol nincs vezetékes víz, feltétlenül fontos megoldani az esővíz tárolását, de ez a módszer minden kert előnyére válhat, hiszen az esővíz értékesebb vízforrás, mint a tisztított, klórozott vezetékes víz. A kert biológiai egyensúlyának kialakulásához

szükség van a zöldségeinkre káros élőlények megtelepedéséhez is. A vegyes zöldségültetvényekben nincsenek növénytársulások, van pár sor kukorica, krumpli, hüvelyesek, néhány gyümölcsfa stb. Mindegyiknek "specializálódott" élősködői vannak. Természetes, hogy ha a kártevőknek nincs jelen a természetes ellensége, vegyszerrel kell védenünk növényeinket. A vegyszerek a műtrágyák mellett még a talajt is mérgezik, ezért nem jók a hagyományos kertek. Velük szemben az ésszerűen, következetesen tervezett, kialakult bio kert a maga változatos élővilágával a természetes állapotokat idézi, hasznosítja az élővilág fennmaradását szolgáló ökológiai törvényt.

Folyt.köv.

Bertók Z. Tatjana

****MIT, MIVEL?****

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

MÁR MEGINT NEM JÖN RÁM...

Minden ünnep, ünnepsorozat után, mint így télidőben, nagyon sokan az újévi fogadalmak közé teszik, hogy megfogadják, hogy lefognak, vagy, hogy nem fognak annyit enni.

Tulajdonképpen, más vallásoknál, elég elegánsan van ez a téma megoldva böjtökkel, bizonyos korlátozásokkal, de, hát mit csináljunk, amikor a református nem böjtöl, így öntudatosan kellene neki az önmérsékelésre törekednie.

Nos, akkor induljunk el becsületesen a téma felé, miről is van szó?

Először is, nem mozgunk eleget, és ezt nem vesszük számításba, amikor táplálkozunk, és a napi idegesség, feszültség, az, hogy egyáltalán élünk, nem engedi, hogy ilyen aprósággal is törődjünk, hogy mit eszünk és, hogy eszünk, vagy ami még fontosabb, mennyit eszünk. Sok embernek, nem csak Biafrában, de már sajnos itthon sincs elég a mindennapira, és mégis kövér. Igen, mert az egyoldalú és nem rendszeres étkezés, csak az éhségérzetet csökkenti, de csak akkor, amikor ehetünk, de nem elégíti ki a szervezetet a szükséges tápanyagokkal, és, ha még nem is mozgunk megfelelő mennyiségben, itt van mindjárt az „úszógumi”.

Nem, nem azt mondom, hogy ne együnk finomat, ne vágjunk disznót, ne élvezzük az ízek harmóniáját, ne „mossuk” le kellemes, minőségi italokkal, de mértékletesen.

Ha már megtörtént a „baj”, tehát nem jön ránk a ruhánk, vagy semmi esélyünk sincs, hogy így ahogy vagyunk, fürdőruhában jelenhessünk meg a világ szeme előtt, ne sanyargassuk magunkat, koplalással, gyógyszerekkel, inkább, valamilyen ésszerű lassú módot válasszunk testünk megregulázására, hogy újból kibékülhessünk önmagunkkal.

Egypár jó tanács a még nem elkésett kezdethez:

1. lépés

Konyhamérleg. Sajnos elengedhetetlen ahhoz, hogy kezdetben mérni tudjuk az adagokat a számoláshoz. Később már "ráérez" az ember arra, hogy mit szabad és mennyit, de addig bizony kell a matematika!

2. lépés

Egy jó teflon serpenyő. Ha a megfelelő edényt választjuk

a főzéshez/sütéshez, máris megspórolhatunk egy halom kalóriát a zsiradékok területén. Nem kell belőlük sok, ha jó minőségű teflon edényt használunk és - ha maximalisták vagyunk - akkor olaj sprayt.

3. lépés

Meg kell tanulni JÓL vásárolni. Elolvasni a címkéket, tanulmányozni a kalória, zsír, szénhidrát tartalmat, még a boltban, mielőtt a kasszába tennénk a cuccot! Alacsonyabb zsírszázalékú, jobb minőségű felvágottak például nagy mennyiségű kalóriát megspórolhatnak nekünk!

4. lépés

Együnk, amit szeretünk, de figyeljünk a mennyiségre! Mérd le, számold ki! Lehet, hogy ha megtudod, hogy az annyira imádott édességedben mennyi kalória rejtőzik és azt például mennyi mozgással tudnád ledolgozni, akkor már nem is kívánnád annyira.

Én például egészen el tudtam hagyni a kenyeret, bár nagyon szeretem és helyette ízletes, ropogós paprikára teszem a felvágottat. Szokás kérdése.

10 deka kenyér = 261 kcal

10 deka paprika = 20 kcal

Hm? Látod a különbséget?

5. lépés

Víz. Minden kalóriatartalmú akármilyen innivaló helyett a megoldás: VÍZ. Akármennyi, akármikor, igyál, igyál, igyál! Akkor kevesebbet eszel, ráadásul a folyadékfogyasztás fontosságáról ódákat zenghetnék.

6. lépés

Keress mindenre kalóriaszegény alternatívát! El sem hinéd, mennyi megoldás kínálkozik, csak egy kis gondolkodás, kreativitás és bátorság kell.

A fent leírtak csak ajánlat, nem szentírás. A kiutat, ne a gumis derékban keresse. Ne legyen az a szavajárása, hogy akinek nem tetszik, ne nézzen rám.

Élvezze az ételeket, az ízeket, de ne feledkezzen el
Önmagáról sem!

szerk.

T R E N D I

„Coco” Chanel

Gabrielle Bonheur „Coco” Chanel (Saumur, 1883. augusztus 19. – Párizs, 1971. január 10.) francia divattervező, a Chanel divatház alapítója, a 20. század első fele divatjának egyik legmeghatározóbb személye. Tartós divattá tette a rövid szoknyát, a „kis fekete ruhát”, a csillogó kosztümékszereket és mindenekelőtt a világ legünnepeltebb parfümjét, a Chanel N°5 – öt. Hosszú élete során botrányos szerelmi ügyei számos pletyka forrásul szolgáltak. Abban az időben például, amikor táncosnő volt egy vichyi mulatóban, egy huszártisztal állt össze. Később viszonyt folytatott a tehetős westminsteri herceggel, aki segítette abban, hogy megnyissa első divatházát. Legtöbbet vitatott szerelmi viszonyát egy fiatal német katonatiszttal folytatta Párizs megszállása idején. A kapcsolat miatt a második világháború végén kollaborációval-(bárminemű együttműködés az elnyomó hatalommal vagy az ellenséges megszállókkal) vádolták meg. Sikert viszonylag ép bőrrel megúsznia, védekezésképp szerelemre hivatkozott. Chanel sok történetet kitalált életéről, és számos tényt eltűzött, de a valóság néha izgalmasabbnak bizonyult, mint a fantázia.

-Divatátörés

Amikor abbahagyta táncosnői pályafutását Vichyben – ahol Coco néven vált ismertté –, Chanel Párizsba költözött. Ott találkozott a jóképű, gazdag Beau Capellel, aki fiatalon hunyt el, és akit élete nagy szerelmének tekintett. Capel segített neki abban, hogy 28 éves korában a Rue Cambon 21. szám alatt kalapboltot nyisson, amely gyorsan felkapott helyé vált. Nem sokkal ezután Chanel butikot nyitott Deauville-ben, a normandiai tengerpart divatos üdülőhelyén. Ott kezdte gyártani bő szabású, kényelmes alkalmi ruháit, amelyek híressé tették. Látni, hogy butikja hihetetlenül népszerű, úgy döntött, megnyitja a House of Chanelet.

Coco Chanel öltöztette mind az európai, mind az amerikai nőket. Az amerikai hölgyek különösen élvezték ruháit, mivel ők a praktikus öltözködést részesítették előnyben, és Chanel teremtsései voltak az elegáns egyszerűség és kényelem definíciói.

Elvetette a fájdalmas és összetett elegancia minden értelmét (pl. fűzők), és bemutatta a kényelmes és egyszerű elegancia egy új stílusát. Chanel hatása a divatvilágban akkora volt, hogy más tervezők – mint Dior, Givenchy és Lanvin – lecserélték a különc és extravagáns stílusú ruháikat, egy-egyszerűbb, és meglehetősen alkalmi változatra, azért, hogy visszanyerjék elvesztett vásárlóikat. Vállalkozó szelleme és ruháinak egyszerűsége elsőprősikert és több millió dollárt hozott számára.

-A tervezés új korszaka

Akkoriban Chanelet és ruháit merésznek tartották: a fűzőt félredobta, haját fiúsan rövidre vágatta, férfinadrágot

viselt, és hagyta, hogy a nap leburnítsa bőrét. Vásárlói imádták ruháinak egyszerűségét és eleganciáját, ami éles ellentétben állt a kor komplikált és kényelmetlen öltözködésével. A divatlapok kezdtek rá felfigyelni, és Chanel

jelegzetes dzsörzékostümjei – kardigánszerű felsőrészükkel – divathóborttá váltak Párizsban. A 20-as és 30-as évek alatt rukkolt elő a "kis fekete ruhával", a hosszú hamis gyöngyfüzér kosztümékszerekkel, továbbá a strasszból, gyémántból, rubinból készült karperecekkel és melltűkkel. Női ruháihoz olyan anyagot választott, mint a tweed és a gabardin, amelyek addig a férfiaknak voltak fenntartva.

-Újfajta parfüm

Chanel legzseniálisabb ötlete az volt, hogy létrehozta a világ első „mesterséges” parfümjét. 1921-ben felkereste őt Ernest Beaux, a fiatal vegyész, aki már évek óta tanulmányozta az aldehideket. Ezek olyan szintetikus anyagok, amelyek a desztillálási folyamat során egyre erősödő természetes virágillatot fejlesztettek. Chanel beleegyezett, hogy kipróbáljon néhány mintát. Beaux különböző illatokat állított össze, amelyeket számozott üvegekben mutatott be neki. A legenda szerint Chanel az ötödik üveget választotta, mert az ötös volt a szerencseszáma. Hogy folytassa a babonát, 1921. május 5-én, az év ötödik hónapjának ötödik napján mutatta be az új parfümöt. "Egy olyan nő, aki parfümöt nem visel, annak jövője sincsen." - mondta 1923-ban.

-Demokratikus parfüm

A Chanel N°5 forradalmasította a parfümök világát, és ma is az egyik legünnepeltebb illat. Pompás frissessége mellett a természetes illatok ódivatúnak és igen költségesnek tündek. Az első "demokratikus" parfümöt a hölgyek világszerte imádták, és még a szerényebb körülmények közt élők is megengedhették maguknak. Ma a világon már szinte minden parfümkészítő aldehideket használ. A második világháború alatt Chanel kénytelen volt bezárni divatházát, de az 50-es évek közepén újra megnyitotta, és ismét diadalmaskodott.

Fekete Tímea

Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Coco_Chanel

F E C S K E T O L L

HÓVIRÁG

Előbújt észrevétlenül, félénken,
a kopár, göröngyös kertben,
fagyos, halványzöld színében
didergő karokkal két levélben,
lehorgasztott fején szirmai hófehéren.

Előbújt az árva, csalogató nap sugarára,
melegséget remélve, várva,
de korán és hiába jött e rideg világba,
mert senki se csodálta,
még senki nem várta.

Egy elgurult gyöngyszem a kert kalárisából,
egy apróság az élet harmóniájából.
Egyedül jött a titokzatos világból,
mélyen szunnyadó, föld alatti házából,
üzenetet hozva a tavasztól.

Első akart lenni,
teljes szépségében pompázni,
a zord, barátságtalan telet elcsábítani.
Csodák csodájára sikerült is neki
a természet ébredését elsőnek hirdetni.

Bácsi (Vajda) Sára

A CSEND

Írhatnék bármiről, bárkiről,
de nem tudok!
Folyton csak egy dolog zakatol bennem,
a dolog mely leírhatatlan.
Hogyan tudnám én egyszerű ember
leírni azt, amit nem lehet?
Nem lehet szavakba önteni,
nem lehet, mert nem is létezik.
Mégis ott van.
Érzem körülöttem mindent beborít,
körbevesz és elfed.
Oly hatalmas úr ő!
Nem győzheti le senki sem!
Az emberek próbálják elkerülni,
de hiába futtok, utolér titeket.
Árnyékként zuhan ránk,
nehéz súlyként nehezedik.
Előbb utóbb mindenkit átfon a karja
és magába zár végtelen teste.
Ezután nem marad más csak ő,
a végtelen hatalmas úr a csend.

Verbászi Hajnalka

Elhunytak

Vujošević Nikole Katica rod., **Cvetković** december 10,
79 évében

Maroš Lj. Živka december 24, 73 évében

Vajda Kálmán december 21, 91 évében

Kalmár Csöke Veronika december 14, 62 évében

Gere György december 28, 62 évében

Csete Gábor december 7, 64 évében

Kasza László február 1, 69 évében

Kerekes Sándor december 20, 73 évében

Knežević Marka Miloš január 6, 53 évében

Marić Jovanka január 10, 75 évében

Id. Fehér András január 23, 85 évében

Szőke Julianna szül. Farkas január 22, 81
évében

Traljić Grozda január 24, 80 évében

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Firic Dezső és Karolina kislányuk **Bence**
Boros János és Henrietta kislányuk **Vanessza**
Csordás László és Katalin kislányuk **Dorka**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet - és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax:
024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bertók Z. Tatjana,
Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Lódi Andrea, Molnár Károly, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál
Károly, Sárándi István, Szukola Béla, Sztits Angéla, Tóth János, Juhász Attila. Készült Szabadkán a Grafoprodukt
nyomdában 2011. február.

СРП - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
- 1. évf. az. (2004) - Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. - Illusz.: 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

Gondokat okoz a talaj és eső víz elvezetése...